

5/2019

XEB-10

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Derek Künsken

Pod prosluněnými
povrchovými vodami

ČESKÉ POVÍDKY

Radoslav Kalaš

Plavba Rozbitou Zemí

Miroslav Hokeš

Ti druzí nadlidé

Tomáš Vorobok

Chatrč

PUBLICISTIKA

Robert Kostěnek

Návraty ze záhrobí 1

Jason Sanford

Ilustrování a objasňování
našich možných budoucností

Cena: 95 Kč - 4 eura

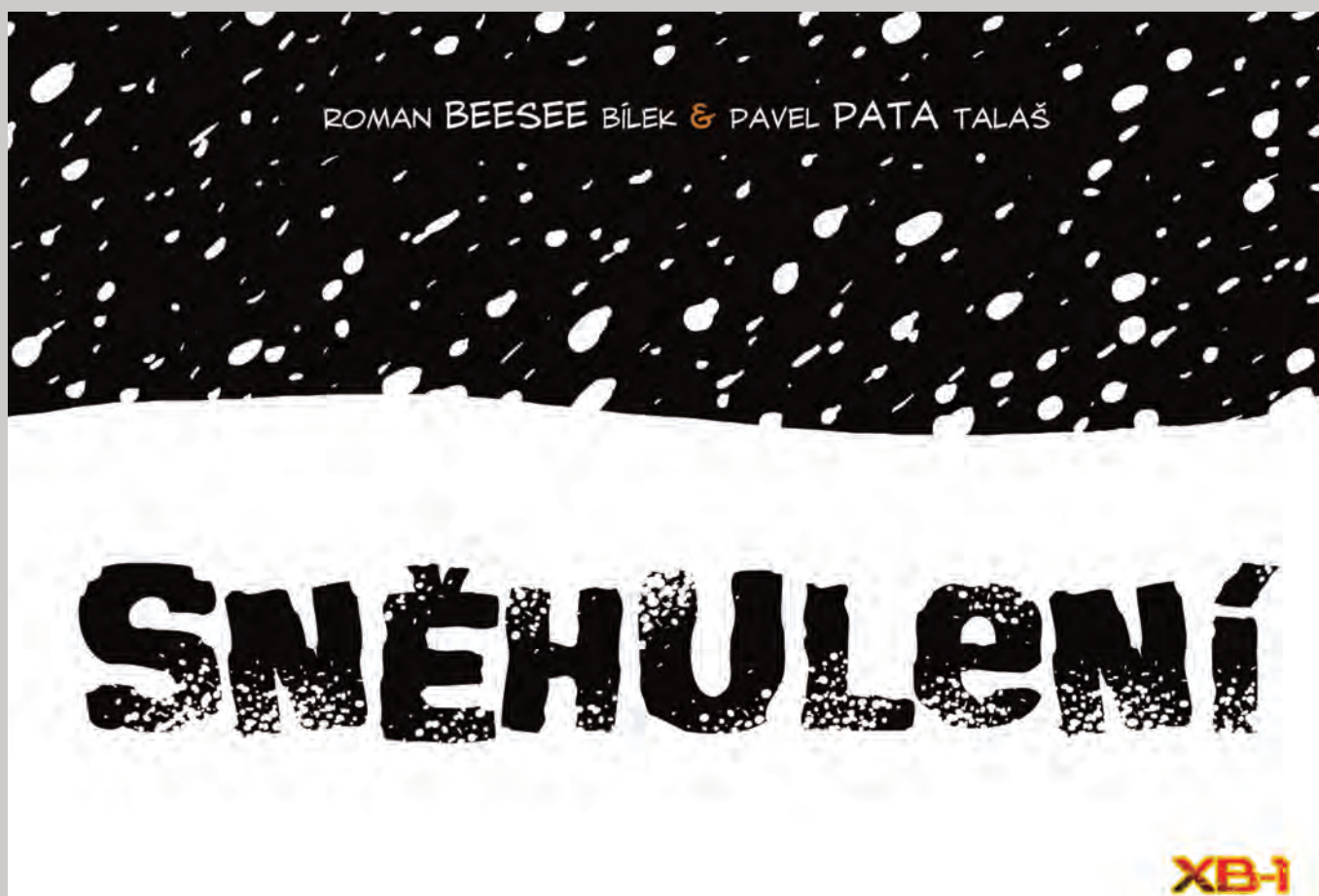

9 771804 660004

Richard Chwedyk
V Tiborově hradu
z lepenky

NOVINKA NAKLADATELSTVÍ

XB-1

Stripová série *Sněhulení* je nevlastním bratříčkem komiksu *O Sněhu*. Odehrává se na detašovaném pracovišti v Zemi sněhuláků a svým čtenářům předkládá historii, tradice, současnost i specifické peripetie toho pozoruhodného národa. Kniha je určena "starším dětem" (15+), neboť v ní občas najdete lechtivé scény a sem tam i nějakou nadávku. Jde o humorné i trpké příběhy z krajiny, kde vládne bílá tma, a mnozí obyvatelé mají srdce z ledu. Jak to ve fantastice bývá, občas se prolnou dva neslučitelné světy a do krajiny sněhu a ledu si najdou cestu vlivy a osobnosti zvenčí, z říše lidí. A popravdě, to není zrovna sněhulákům dvakrát pochuti. Několikrát přímo do děje, zvláště v bonusech připravených výhradně pro tuto knihu, vstoupí i samotní tvůrci *Sněhulení*, aby se pokusili nastavit křehkou rovnováhu mezi oběma světy.

Autory jsou duchovní otec příběhů *O sněhu*, kreslíř Pavel "Pata" Talaš a scénárista / spisovatel Roman "BeeSee" Bílek, které můžete znát díky velmi pestré společné (i samostatné) tvorbě. Příkladem může být dobrodružný epos bez omezení věku *O sněhu - Hledání jara* nebo sci-fi seriál pro nejmenší *Meloun & Širka*, který určitě znáte z populárního dětského časopisu Čtyřlístek. Samotné *Sněhulení* vycházelo pravidelně na žánrovém serveru Vlčí Bouda od ledna 2014 a počet svých dílů zaokrouhlilo na rovnou stovku.

Stripová série *Sněhulení* je doplněna o nikdy nezveřejněné bonusy, které zvěstují končící nadvládu paní Zimy, ale zároveň upozorňuje, že sněhuláčí národ má čtenářům co říct po celý rok.

Recenzní výtisky si žádejte na
risa@casopisxb1.cz

Kontakty:

Pavel „PaTa“ Talaš: patart@seznam.cz
Roman „BeeSee“ Bílek: bilek.roman@gmail.com

Vyšlo 10. 3. 2019

Doporučená cena 330 Kč

koupíte u všech dobrých knihkupců a také na

www.xb1fans.cz

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 5. 2019

Cena 95 Kč (4 EURA)

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Bryn Barnard

Zahraniční SF

Derek Künsken: Pod prosluněnými povrchovými vodami	3
Richard Chwedyk: V Tiborově hradu z lepenky	11

Domácí SF

Radoslav Kalaš: Plavba Rozbitou Zemí	26
Miroslav Hokeš: Ti druzí nadlidé	40
Tomáš Vorobok: Chatrč	52

Publicistika

Jason Sanford: Ilustrování a objasňování...	55
Robert Kostěnek: Návraty ze záhrobí 1	56

Fantastická věda

Od kdy velryby migrují?;	
Je rozhodovací proces AI skutečně „inteligentní“?;	
V novém kvantovém simulátoru se světlo chová...	54

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry; My; Captain Marvel; Grinch; Overlord; Klapka!</i>	68
--	----

Vivisektor

<i>Čtenáři čtenářům; Samanta Schweblin:</i> Mimo dosah;	
Omar El Akkad: Americká válka;	
Darcy Coates: Duch domu Ashburnů; Alex Scarrow: Remade;	
Scott Reintgen: Nyxia; Martin Klusoň: Prasopolis;	
Roman Bureš: Inferium;	
Svetozár Olovrant: Juraj Jánošík® proti Dračímu řádu;	
Mechthild Gläserová: Strážci příběhů;	
Petra Slováková: Střípky času; Joseph Helmreich: Návrat;	
Brian Evenson: Doupeř/Zhroucení koně;	
Zaslíbená Země Nezemě 1; <i>Nové knihy</i>	72

Spisovatelé a nakladatelé

Jen málo čtenářů si dovede představit, co se děje v době, kdy spisovatel odevzdá nakladateli rukopis a než se kniha objeví v prodeji. Takzvaná redakční práce je nutná a nevděčná. Když pomínou případ, kdy redaktor nejdříve musí přečíst knihu a rozhodnout, jestli ji vůbec vydat, či vydat ovšem po úpravách, které považuje za nezbytné. V tom okamžiku vypukne buď spolupráce mezi redakcí a autorem, nebo boj mezi týmiž, kdy autor nenechá na své dílko sáhnout, neb jest přesvědčen, že je zcela dokonalé. To je v případě, že jde o román.

Když si nakladatel usmyslí, že vydá sbírku povídek různých autorů, vypukne jiné rodeo. Většinou mají nakladatelé představu, o čem by sbírka měla být (příklad - my připravujeme sbírku povídek o Vánocích) a dá autorům, které oslovil, nějaký termín, do kdy jejich díla potřebuje. Zkušený nakladatel si nechá minimálně půlroční „časový polštář“, ale ani to někdy nestačí, takže se stane, že očekávaná povídka vyjde až v následující sbírce nebo ještě později. Jindy nastane případ, kdy nakladatel se obrní trpělivostí a pak některým pilnějším autorům u něj leží povídky i několik let. Když však je veškerý textový materiál připravený, nastává práce redaktora. Dobrý redaktor komunikuje s autorem a citlivě ho upozorňuje na nesmysly, které ve svém příběhu spáchal. Redaktor se-bevědomý se s tím nepáře a rázně zasáhne dle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Pak může dojít k několika věcem - autor se smíří se zásahy, protože uzná, že byly ku prospěchu věci (Kdysi jsme v Ikarii takto drasticky zkrátily povídku - původně román - a autor s námi dlouho nemluvil), nebo dojde ke vzpouře, jejímž výsledkem může být ukončení spolupráce buď autora s nakladatelstvím, nebo výjimečným případem, který jsem zažil jednou, kdy postarší hůchnobl literárně zaměřená redaktorka poměrně razantně „přepracovala“ SF text autora, sama ho odsouhlasila a po vydání došlo k velkému třesku, který byl ukončen vyhozením redaktorky.

Mezi tím se jiní redaktori starají o obálku, smlouvu s tiskárnou, smlouvy s distributory, grafici „zlomí“ text do výsledné podoby knihy. Mezitím proběhne, alespoň v lepších nakladatelstvích několikero korektur, aby se zamezilo co největšímu množství chyb. Samozřejmě jsou i jednomužná (nebo jednoženná) nakladatelství kde všichni tuto práci koná jeden jediný nešťastník, kterému samozřejmě sem tam někdo vypomůže.

No a pak je kniha na světě, pokřtí se a poté všichni doufají, že se bude dobře prodávat.

Aby tomu tak bylo, musí se nakladatel i autor postarat o reklamu. Některá nakladatelství spolupracují s časopisy a jinými reklamními subjekty vcelku bez problémů a recenzenti dostanou knihu zdarma. Jindy si ji však musí zakoupit za vlastní peníze. Ovšem setkal jsem se i s názorem nakladatelů, že včasné recenze může knize uškodit, takže knihy recenzentům dávají se zpožděním. Jde o tituly, u nichž si nejsou jisti, jak dopadnou, a protože se ví, že největší prodeje knih jsou v prvním měsíci po vydání, tak tato taktika někdy slaví úspěch.

Ovšem zcela poprvé jsem se setkal s reakcí autora a současně i nakladatele, že si nepřeje být recenzován vůbec, protože by tu recenzi mohli zneužít jeho nepřátelé. Pravda, posléze jsme zjistili, že kniha byla vydána v nákladu cca třiceti kusů a zřejmě by asi opravdu nevyšplhala na vrchol prodejních žebříčků.

Faktem je, že cesta od autora ke čtenáři může být dlouhá a trnitá, na druhou stranu pro autora není sladšího pocitu, než když vidí své dílo v konečné podobě a nejlépe tak, že si ho někdo čte.

Kulafiny

Šéfredaktor XB-1 Vlado Ríša oslavil v polovině dubna sedmdesáté narozeniny. Kupodivu se tohoto pozeňnaného věku dožil v poměrně dobrém fyzickém i duševním zdraví, i když napsat v dnešní době toto hodnocení o redaktrovi a spisovateli SF je poněkud odvážné.

Podle posledních zpráv si nedá pokoj a miní v této činnosti pokračovat. Jen pro informaci: připravují se do tisku dva jeho nové romány a také pohádka. Kromě jiného se chystá i na Mistrovství republiky veteránů v košíkové a to nikoli jako přihlížející, což by bylo normální, ale jako hráč.

Stejně blahopřejeme.

red.

Fujoshi/Fudanshi festival

3. 5. 2019 – 5. 5. 2019
ANIME/MANGA

Fujoshi/Fudanshi je v České republice jedinečný sraz pro fanoušky 15+ japonského žánru yaoi. Fujoshi v sobě nese slovní hříčku a v překladu znamená „zkažená žena“, Fudanshi je totéž označení pro muže. Zkuste být na chvíli hraví a nechat se okouzlit světem Boys Love...

Čeká Vás nabitý program plný ukázek, zajímavých přednášek a naučných workshopů! Nahlédneme spolu do zákulisí překladatelské práce, podíváme se na zub nejnovějším anime a vyzradíme některé zajímavosti na anime již existující.

Sdílejte svoje nadšení s ostatními, pochlubte se svou povídkou či slashem, vyslechněte si zábavné přednášky, zapojte se do workshopů a PŘEDEVŠÍM BUĎTE SAMI SEBOU!

FB Stránka:

<https://www.facebook.com/fujoshi.festival>

divadlo Na Manoušce
Na Manoušce 862, Praha-Řeporyje

Animefest

24. 5. 2019 – 26. 5. 2019
ANIME/MANGA

Šestnáctý ročník setkání fanoušků japonského komiksu (mangy), animovaného filmu (anime), cosplaye a japonské kultury celkově. Pro víc informací sledujte FB stránku a <http://www.animefest.cz/> FB stránka: <https://www.facebook.com/AnimefestCZ> FB událost: <https://www.facebook.com/events/258698961354618/>

VÝSTAVIŠTĚ BRNO Výstaviště 1 Brno, ČR
animefest
info@animefest.cz

Zemřela Vonda N. McIntyre (1948-2019)

Americká spisovatelka Vonda N. McIntyre zemřela 1. dubna 2019 na rakovinu. Byla průkopníkem feministické SF, ale psala i dobrodružné romány. V roce 1973 získala ocenění Nebula za svou první novelu *Of Mist, and Grass and Sand*. O šest let později převzala prestižní cenu Hugo za román *Dreams-nake* (u nás jako *Strážce snů*) a za stejný román dostala i ocenění Nebula. Dále jí u nás vyšly romány z prostředí Star Treku a Star Wars.

Derek Künsken

Pod prosluněnými povrchovými vodami

(BENEATH SUNLIT SHALLOWS)

Vincentovi se opět zdálo, že plave za dětskou Merced a stoupá z chladné tmy k nepoznanému slunci. Slunce neviděl, neboť to dokázalo proniknout pouhými dvěma sty metrů vody. Chtěl je vidět, jak se to ve snu stává, a ignoroval skutečnost, že kdyby viděl jeho třeba i hloubkou zeslabené modré světlo, byl by už mrtvý. Sen skončil neurčitě a následně se mu zdály věci, které s ním nijak nesouvisely. Když se probudil, vzpomněl si na první sen, jako by mu probuzení useklo konec. Už to bylo dávno, kdy naposled pomyslel na Merced. Bývala jeho nejlepší kamarádka, ale vzpomínky na ni mu pouze připomínaly, že nikdy neměl dost odvahy na to, aby ji následoval.

Jeho pokoj byl temný a studený. Vnímál ohřívací cívky, nikoli podle tepla, ale podle elektrického proudu a podle toho, jak ohýbaly místní magnetické pole. Elektrický smysl, přestože se s ním narodil, mu připadal zvláštní, nemístný, zatímco zrak byl vždy to první, co při probouzení zapojil.

Nevěř instinktům, říkali mu celý život.

Vyvaloval oči, ale neviděl nic. Pod vrstvou tuku, svalů a žebér měl uložené dva válce svalovinových disků zvané elektroplaxy. Byly okopírovány od elektrických úhořů a ukládal se v nich elektrický náboj. Vincent vyslal slabý proud levým elektroplaxem. Čidlo ve stěně zaznamenalo změnu a osvětlilo čirou vodu v jeho pokoji. Světlo zviditelnilo jemné částičky bahna.

Žábry mu usilovně vířily. Může trvat měsíce, než se jeho krev přizpůsobí nedostatku kyslíku na dně oceánu. Radili mu, aby nespěchal, aby se na nový domov adaptoval pomalu, ale to nebyl důvod, proč se málem vrátil k spánku. Trápila ho osamělost. Vyčerpávala ho nerozhodnost.

Ucítil něco nezvyklého v pravém boku a zavrtěl se. Nebyl to jen přechodný pocit. Prohnal náboj elektroplaxem pod žebry a našel pod kůží nečekaný odpor.

Aby konstruktéři Vincenta ochránili před pronikavým chladem dna mimozemského oceánu, ponechali mu ve vrstvě podkožního tuku místo, kam mohl zatáhnout ruce. V takové poloze spal a nyní ruce vysunul ven a ohmatával si trup. Pod prsty mu klouzala tlustá kůže, vyvinutá za použití DNA z mrože a žraloka. Zpočátku nenacházel nic než jemný povlak řas, hygienické faux pas, ale pak na žebrech našel bouli, která tam ještě před měsícem nebyla.

Poslední měsíc strávil sestupem vrstvami oceánu. Magnetické pole s hloubkou poněkud měnilo směr a sílu. Nezvykl si na žádný vzor natolik, aby si všiml změny uvnitř sebe. Až do dneška. Žádný další přesun.

Byl třicátý den stěhování, první den na dně, ale jen pouhý zlomek nekonečné noci jeho života. Znovu se v něm ozval pocit, že je zbabělec.

Pod skvrnitou šedou kůží čela mu instinkt velel zamračit se, ale nedostatečné svaly nebyly s to pohnout tlustou, geneticky vyprojektovanou kůží na hlavě. Zkroutil bezvýrazný obličej, aby se podíval na tukem oplácená žebra. Neviděl nic. Později se prohlédne tomografem.

Ačkoli byli zkonstruováni tak, aby se jim v bentické zóně oceánu dařilo, stále existovala možnost, že se některý orgán vinou nějaké nevyváženosti tlaků vychlípne jako kýla. Protáhl se, rozpažil krátké a silné ruce, zaklonil oblou hlavu, kroutil roztaženými zadními ploutvemi, žábry rozevřené natolik, že by mohl spolknout rybu. Věděl, že je monstrum, ale neměl odvahy, kterou potřeboval.

* * *

Vincent hodně času přemýšlel o lidech, jejichž rozhodnutí, generaci po generaci, ho dovedla na dno oceánu světa, který pojmenovali Slza Indi. Nedokázal ani vypočíst sérii zdánlivě dobře myšlených rozhodnutí, jež vedla k výsledkům, které jednoznačně považoval za nemorální. Kde se to zvrtilo? Myslel si, že ví, komu přičítat vinu, ale mělo obviňování vůbec smysl?

Kolonisty, kteří opustili Zemi, považoval Vincent za bláznů, ale nemyslel si, že by překročili nějakou etickou mez. Země úspěšně vypustila mnoho kolonizačních lodí. Výprava k Epsilon Indi patřila rozhodně k nejambicióznějším, ale věřila osvědčené technice a dovednostem. Riziko bylo přijatelné. Vincent byl dokonce ochoten uznat za etické i jejich rozhodnutí odříznout své potomky natrvalo od Země. Bez ohledu na to, jak se na věc díváte, jakákoli cesta, která trvá déle než tisíc let, je jednosměrná. Většina původních kolonistů zemřela stářím dříve, než loď opustila Sluneční soustavu.

Ale jejich děti a vnuci, kteří poté řídili loď, byli stále lidé, i když už nikdy neuvidí Zemi, ani jiné lidi než ty, které vezli s sebou. Měl pocit, že ta volba byla dost závažná, ale smířil se s ní jako s rozumnou a dokonce odpovědnou. Chápal argument, že čím dále se kolonisté rozšíří, tím pravděpodobněji lidé jako druh, kultura a civilizace přezijí.

* * *

Dveře se zasunuly do stěny a Vincent vyplul ze svého pokoje. Voda tak chladná, že jí ve zmrznutí bránil jen tlak, na něj zapůsobila jako šok. Mrsknutí těla ho vyneslo do středu temného tábora. Nikde se nesvítilo, to znamenalo, že Renald a Amanda ještě nevstali, což se ovšem dalo čekat. Bylo ještě brzy.

Beztak světlo nepotřeboval. Orientoval se jako elektrický úhoř nebo jiná ryba a řídil se podle toho, jak zařízení tábora deformovalo magnetické pole planety. Klouzal nad prachovým sedimentem dna oceánu a z hromady zásob sebral ruční svítilnu. Aniž by ji rozsvítil, vyrazil a nechal shluk válcovitých útulků a kontejnerů za sebou.

Studená voda mu protékala žábry a poskytovala málo kyslíku, avšak jeho hyperaktivní hemoglobiny lapaly dokonce i stopová množství. Ve vodě byly přítomny i jiné pachy. Když se přibližoval k hydrotermálnímu vývěru, cítil zatuchlý pach písku smíšený s oxidem uhličitým, zápach rozkládajících se amidů a příměs síry.

Když ucítil, že je voda teplejší, rozsvítil svítilnu. Ozářila bílé dno oceánu a hrbolatý červenočerný komín z minerálních usazenin, jenž trčel z písku pět metrů vysoko. Říkali tomu kuřák a obklopili a prošpikovali jej dráty. Z vrcholu vyvěrala voda o teplotě sto patnáct stupňů a vlnila se na pozadí temného bentického světa. V kuřáku se točila řasami pokrytá turbína, jež jejich osadě dodávala omezené množství elektřiny. Potrvá ještě celé měsíce a roky, než budou moci vybudovat kompletní hydrotermální elektrárnu.

V přehřáté vodě a v jejím okolí lezli roboti a sbírali červy, škeble a malé korýše. Sklizeň vyžadovala rozsáhlé zpracování, aby se odstranily jedovaté minerály a těžké kovy, avšak vzniklá břečka bude základem jejich stravy na dně oceánu. Až bude k dis-

pozici víc elektřiny, budou chovat upravený plankton v hlubokomořských sklenicích. Bylo obtížnější si představit odpudivější jídlo než to, na kterém vyrůstali, ale tady si opravdu nemusel nic představovat. Vincent vlnivě obeplul kuřák a klouzal dál.

Nechal světlo svítit a směřoval do ponuré nekonečna písčité roviny. Před sebou uviděl matný svit a ucítil elektrické poruchy. Návnady. Na hromádkách písku stál tučt klíček z jemného pleťiva. V každé z nich visela svinutá kovová roletka pokrytá bioluminiscenčními bakteriemi. Jejich světlo bylo matné, jakoby rozostřené, většinou modré, jen některé skvrny přecházely do zelena. Na barvě ovšem nezáleželo. Ryby žijící v hlubinách oceánu přiláká jakékoli světlo.

Dvě z pastí sklaply. Z první ho pozorovaly bezvýrazné černé oči, podobné jeho vlastním, nad vroubkovanými kostěnými čelistmi. Šupinaté tělo bylo ostnaté a tenké, se skvrnami jakési vláknité houbové infekce. Tlouklo sebou o klec v reakci na Vincentovu svítilnu. Do druhé se chytila průhledná koule pokrytá jemnými vlákny.

Oba živočichové byli původním druhem ze Slzy Indi a bohužel byli jedlí. To znamenalo, že sice nejsou jedovatí, ale také ne úplně stravitelní. Některé z aminokyselin živočichů a rostlin ze Slzy Indi byly totožné s aminokyselinami Vincentova organismu. Další byly sice odlišné, ale stravitelné. Avšak vyskytovalo se v nich také dost nestravitelných aminokyselin na to, aby se s každým jídlem pojila vyhlídka na nevolnost a křeče.

Vrátil se s úlovkem do tábora, ale dorazil tam úplně bez dechu. Jeho velké žábry vířily, nasávaly studenou vodu a paběrkovaly kyslík. Na dně oceánu nikdy nebude víc kyslíku než nyní a Vincent věděl, že se jeho tělo nepřizpůsobí, dokud nebude opravdu muset. Jenže pocit dušení se horšil. Srdce mu bušilo rychleji a točila se mu hlava.

Vyčkával, ale nakonec odplaval ke stěně hlavní budovy a vtiskl obličej do prohlubně tvaru masky. Z nouzové stanice začala proudit okysličená voda a svíravý pocit na prsou postupně polevil. Pomyslel si, že snad dnes bude mít odvalu, kterou potřebuje.

* * *

Vincent předpokládal, že ti, kdo po cestě trávající jedenáct set let přiletěli k hvězdě Epsilon Indi, byli dosud lidé. Tisíceletí je příliš krátké období izolace, než aby vznikl nový biologický druh, ale připadalo mu výmluvné, že si tu otázku byl nucen vůbec položit. Lidství musí být něco víc než jen biologická slučitelnost. V čem by město kolonistů mohlo najít společnou řeč s lidmi na Zemi, když jeho členové strávili třicet sedm generací v ocelovém válci, nikdy neviděli slunce nebo měsíc, nikdy necítili vítr?

I tak mu bylo těch kolonistů v kovovém pouzdru líto. Nedokázal si ani představit obecné i kulturní zděšení, jakmile se podívali do teleskopů a zjistili, že jejich cílová planeta Oko Indi byla zničena nárazem zbloudilého měsíce. Nemohli se otočit. Nemohli změnit kurs. Zrychlili ve Sluneční soustavě pomocí raketových motorů na jedno použití a dovezli si jen tolik paliva, aby o jedenáct set let později zabrzdlili u svého cíle.

Pochopili, že jsou populací, jejíž smrt je jen formalita? Domýšlel si, že ne. Jinak by jejich rozhodnutí byla nejen neetická, ale také vědomě krutá.

* * *

Příliš unavený, než aby se očistil, se vydal k bočním dveřím útulku a vplaval dovnitř. Kalná světla, jež se při jeho příchodu prosvítala, mu připadala příliš jasná. Jeho ohromné oči byly zkonstruovány o generaci dřív jako předběžný krok k rozšíření lidstva do větších hloubek oceánu Slzy Indi. Voda uvnitř byla o tři nebo

čtyři stupně teplejší a okysličená, aby simulovala bohaté vyšší vrstvy oceánu, kde vyrostl.

Při pomýšlení na snídani se Vincentovi bouřil žaludek. Přesunul se ke své pracovní stanici. Sít sonarových stanic, vysílající na frekvenci, kterou Vincent neslyšel, spojovala patnáct podvodních komunit na Slze Indi a tento tábor. Nejbližší byla Šarlotina Pavučinka, město o čtyřech stech duších, kde Vincent, Amanda a Renald vyrostli. Vznášelo se pět set metrů pod hladinou oceánu, přesně dva kilometry nad místem, kde se nyní Vincent nacházel. Na jeho počítači čekaly dvě zprávy.

Otevřel první. Vytvořilo se elektrické echo, nepostřehnutelné sluchem, zrakem ani čichem, ale zanechávající ve vodě slabou štiplavou příchutí a v jeho elektrických receptorech zřetelný obraz. Byla to podoba jeho právníka, vnímaná elektrickými orgány. Z displeje s tichým praskáním sršely výboje: jazyk, jehož koncepci si vypůjčili od delfinů, jen nebyl akustický, ale elektrický. Byla to nahrávka elektrického hlasu jeho právníka.

„Vincente, mluvil jsem s prokurátorem a přesvědčil jsem ho, aby na žalobě netrval. Vzhledem k tvé současné službě pro komunitu a nemožnosti recidivy jsme se dohodli, že by to bylo plýtvání časem. Blahopřeji.“

Elektrický obraz se rozplynul. Ve Vincentovi to nevzbudilo žádné pocity. Neměl obavy.

Další zpráva byla textová. Namodralá písmena pocházela od jeho psychiatra. Poslal seznam možných termínů, kdy mu Vincent může zavolat kvůli své nařízené terapii. Jeden byl právě nyní. Vincentova bezvýrazná tvář nasála vodu. Zašvitořil elektricky na snímač a zahájilo se volání. Může to docela dobře mít za sebou. Potrvá to jen půl hodiny a při vhodných vnějších událostech dvacet minut.

Psychiatr odpověděl a vytvořil se elektrický obraz. Obličej byl méně rybí, byl lidsější, výrazově nadanější a příjemnější. Vincent viděl psychiatra mnohokrát a věděl, že utváření obrazu, ač z větší části správné, není přesné. Byl to psychiatrický trik, využívající náznaků toho, jak lidé vypadali dřív, ke spuštění pozitivních emocionálních reakcí u pacientů.

„Vincente,“ oslovil ho doktor, „blahopřeji k dosažení dna.“

Na obrazu se vytvořilo něco jako úsměv. Vincent se přistihl, že na psychologický úskok reaguje, ale potlačil ten pocit. Doktor byl stejně neschopný úsměvu jako Vincent, avšak jeho komunikační systém byl naprogramován tak, aby obraz měnil, vyvolával reakce zafixované tisíci generacemi lidského vývoje, připomínal stíny radosti.

„Neudělal jsem nic zvláštního,“ opáčil Vincent. „Jen jsme měsíc klesali.“

„Podceňuješ svůj úspěšný výkon. Celé město je u vytržení.“

Doktor čekal, ale Vincent byl dnes odhodlán nespolupracovat.

„Jak se mají ostatní?“ otázal se doktor konečně.

„Ještě spí.“

„A na cestě?“

„Jdou mi na nervy jako vždycky.“

„Nejsou jako ty,“ řekl doktor. „Nejsou tak nadaní, ani tak nezávislí. To, k čemu se všichni ostatní tvrdě dopracovávají, jde tobě snadno. Vzhlížejí k tobě, dokonce i Renald, jenž si přeje víc se ti podobat.“ Psychiatr se odmlčel a snažil se mlčením vymámit z Vincenta odpověď. Vincent mlčel. „Myslím, že nechápou, proč s nimi nemluvíš,“ dokončil psychiatr.

„Vědí proč. Zda se rozhodnou tomu i porozumět, to už je jejich problém.“

„Svémi zásadami ubližuješ mnoha lidem, Vincente, včetně sebe. Součástí života je i pochopení, jak vyvážit morální postoj a další věci, které jsou důležité. Nikdo z nás se pro cestu k Epsilonu Indi nerozhodl sám. Prožíváme důsledky rozhodnutí našich předků. Jen se pokoušíme přežít.“

„Nepřivedu na svět děti, aby musely žít takhle.“

„Nebudeš od svých dětí odloučený, Vincente.“

„Žádné mít nebudu.“

„Nemáš právo o tom rozhodovat. Snažíme se přežít jako druh.“

„Který druh? *Homo sapiens*? Ten žije na Zemi a kolonizuje jiné planety. *Homo indis*? Vždyť ani nejsme jeden druh. Jsme *costalis*, *pelagius* a teď už i *benthus*. Kolik zmračených a zubozemných tvorů bude muset přetrpět krátký život, než budeme schopni prohlásit, že jsme úspěšili?“

„Zase se ti zdálo o Merced?“

Vincent znovu ucítil nedostatek kyslíku a žábry se mu rozvířily. Zlost byla hormonální stav, který se nesnášel s hemoglobiny upravenými pro přežití v hlubokomořském prostředí. V příští generaci *Homo indis benthus* genetičtí inženýři pozmění buď hemoglobiny, nebo hormony, aby se tomuto problému vyhnuli, ale Vincent, Amanda a Renald se ho už nezbaví. Vincent odhadoval, že změna současně způsobí další problémy, které stejně pravděpodobně zahubí desítky embryí nebo malých dětí. Vincent se přiměl ke klidu, ale bylo to vynucené řešení.

„Ne,“ odpověděl.

Psychiatr mlčel a čekal na pokračování. „Vypadá to, že tvé přání nakonec budou respektovat a nebudou naléhat na obvinění,“ ohlásil mu doktor konečně.

„Já vím, že nemohou vznášet obvinění. Potřebují mě. Tolerovali by mnohem horší věci.“

„Zničení tvých uskladněných zárodečných linií zbavilo společnost dalších jistých úspěchů.“

„Já nejsem úspěch! Ani ty nejsi úspěch. Jsme úspěšní jen v porovnání s mizernými zoufalými nezdary. Jsme ubozí.“

„Ještě to máš v plánu?“

„Co?“

„Ještě máš v plánu se zabít?“

Místnost naplnilo Vincentovo dlouhé, významné, všeříkající mlčení.

„Samozřejmě,“ přitakal a přerušil spojení.

Potlačoval hněv a žábry mu vlály. Tohle byl pouze poslední z nepříjemných rozhovorů, které ho provázely celý život. Už dávno se rozhodl, že si je nebude brát osobně. Ty rozhovory se ho velmi týkaly a zároveň ani trochu netýkaly.

* * *

Kolonisté přilétající k Epsilon Indi zvážili své možnosti a vybrali jedinou, která měla nějaký smysl. Kolem Oka Indi obíhalo příliš mnoho úlomků, než aby tam založili orbitální habitaty, ovšem se zbývajícím množstvím paliva mohli zastavit u Slzy Indi, těžšího a chladnějšího světa vzdálenějšího od matné hvězdy. Zřídili tam orbitální kolonii a jali se zvažovat další kroky. Mělo se za to, že asteroid, který do ní brzy nato narazil, nebyl větší než šedesát centimetrů, ale řítil se rychlostí přes dvacet šest kilometrů za sekundu. V jediném okamžiku zabil polovinu orbitální komunity. A nebyl sám. V soustavě bylo mnohem víc úlomků, než odhadovali. Jediná věc, která je mohla ochránit před většinou srážek, byla hustá atmosféra jako ta na světě pod nimi. A tak opustili habitat a navzdory drtivé gravitaci, trojnásobné oproti té pozemské, slétli na chladný povrch Slzy Indi.

* * *

Vincent opustil útulek a zamířil do chladné bezkyslíkové tmy. Proudění se změnilo a on naneštěstí ucítil kuchyni. Odvlnil se k válcovému útulku postavenému stranou hlavního areálu a pach zesílil. Když se přiblížil, dveře útulku se otevřely a on vplul do koncentrovaného zápachu rybích dusíkatých sloučenin a síry. V uzavřených krabicích, neschopných zadržet pach, se nacházely

ZAHRAŇIČNÍ SF

kaše a pasty vyrobené ze včerejšího úlovku robotů. Ačkoli byly rozemleté napadrt a zbavené nejen těžkých kovů, ale i většiny minerálů, způsobujících křeče, a síry, stále působily odpudivě.

První krabice na sobě měla jeho jméno a Vincent ji rukama vytáhl z police. Její povrch byl kluzký bakteriálním povlakem, ale on ji postavil na stůl a otevřel. Nemohl zavřít oči, ani uniknout zápachu. Ústa se mu otvírala s projektovanou účinností a on do sebe ládoval lžící sousta navzdory dávivému reflexu, v jehož odstranění v příští generaci jeho konstruktéři doufali. Chrupavčitá sedlina se mu usazovala pod jazykem a na okrajích jícnu. Sousto za soustem měl pocit, že jí zkažená vejce. Vyprázdnil krabici, aniž se pozvracel, ale přepadla ho nadýmavá nevolnost, jaká doprovázela každé krmení.

V břiše mu to bublalo, vnitřnosti se mu kroutily. Bakterie v jeho střevech byly pozměněny tak, aby metabolizovaly a neutralizovaly síru, a on by jako vždy přísahal, že cítí, jak pracují. Ty bakterie byly pro jeho přežití stejně důležité jako ostatní úpravy, protože vyráběly enzymy schopné strávit některé nezvyklé aminokyseliny ze Slzy Indi, čímž zvyšovaly kalorickou hodnotu potravy o téměř čtyřicet procent. Novorozencům museli podávat zvláštní kultury, které občas nepronikly až do střev. V takovém případě nastoupila eutanazie. Přežít bylo tak obtížné, že městům nezbyval žádný prostor ani na to, aby se pokusila udržet slabé jedince naživu.

Pomyšlení na novorozence v něm budilo smutek i spokojenost. V Šarlotině Pavučince se vkradl do skladiště, kde uchovávali zásoby jeho pohlavních buněk, a rozptýlil je volně do oceánu. Obvinili ho ze zločinu, ale neodvážili se ho odsoudit. Byl nenahraditelný a jako dospělý si už nenechal odebrat žádné sperma. Nemohou využít jeho nebo jeho geny pro žádné další nevydařené generace obětí vrhů. Posloupnost předaných a vložených genů, která spojuje Vincenta s jeho předky z celé evoluce od počátků života na Zemi, jím skončí. Někdo to musí zastavit. Jediné, co musí udělat, je následovat Merced, a děsilo ho, že dnes se toho skutečně může odvážit.

* * *

Netrvalo dlouho a noví obyvatelé Slzy Indi začali umírat. Na povrch sice dopadlo méně meteoritů, ale ty, které pronikly až k němu, měly ničivé účinky. A tři g každou hodinu každého dne byla příliš. Z každé práce se jim tmělo před očima. Každým pádem si lámali kosti. Vyčerpaná srdce selhávala mladým i starým. Silná gravitace se dala snést pouze při ponoření do vody. Nejdřív se odstěhovali na pobřežní mělčiny, obložené výstrojí pro přežití. Ale to bylo jen dočasné řešení. Lidská kůže není stavěná na trvalé namočení. Postihovaly je nemoci.

Přestože nikdo netušil, jak geneticky modifikovat dospělé, dokázali upravovat oplozená vajíčka. Pokoušeli se je uchránit před ničivými účinky gravitace a před chorobami rozkládajícími kůži. Většinou se nesetkali s úspěchem.

Zpočátku byly změny malé. Vezli s sebou kompletní sekvence DNA stovek tisíc druhů, s nimiž chtěli kolonizovat Oko Indi. Použili je na vlastní potomstvo, aby vypěstovali tužší a silnější pokožku a vrstvy tuku pod ní jako tepelnou izolaci za pomoci umělých chromozomů vyrobených z DNA mrože a tuleně. Nicméně příprava nového druhu člověka byla složitá záležitost. Mnoho nových genů se navzájem ovlivňovalo s jinými geny. Než přišli na to, jak pozměnit všechny geny, jichž se to týkalo, neměli po celé roky jiný výsledek než spontánní potraty.

Poté děti začaly přežívat.

Ale překročili tím hranici. Děti téhle nové generace byly stále vzduch dýchající savci, ovšem jiného biologického druhu. S párem chromozomů navíc a stovkami modifikovaných genů nebyla šance na úspěšné páření s *Homo sapiens*. Zrodil se *Homo indis*.

A ta hranice byla víc než jen biologická. Postavila mezi oběma generacemi trvalou kulturní i emocionální bariéru. Rodina a rodičovství, jak je praktikoval *Homo sapiens*, ztratily v novém kontextu smysl. Výměna genů, která byla součástí úspěchu, znamenala, že tyto nové děti nepatřily nikomu a současně patřily všem. Přímý rodokmen, nepřerušovaná rodová linie od počátků života po břehy oceánu Slzy Indi, skončil.

Ztráta pocitu pokrevní příbuznosti ovlivňovala i ostatní vnímání. Ačkoli nové děti vyrůstaly v umělých vrzcích po padesáti, přežíval jich jen zlomek. Nikdo nehodlal, ani nemohl, investovat své city do tvorů, kteří s ním nejsou přímo spřízněni a pravděpodobně zemřou.

Generace rozdělval také pohled na krásu a sexualitu. Mnoha rodičům i sobě samým tihle tvorové, *Homo indis*, připadali oškliví. Rozšířená měřítka krásy, savčí hardware pro vyhledávání sexuálního partnera, se vyvíjela postupnými změnami po tisíce generací. Genetičtí inženýři neměli tušení, jak fungují ani jak je změnit, a z touhy po tělesné kráse se stala muka. V praktickém smyslu na tom nezáleželo. *Homo indis* se nemohl rozmnožovat bez technické asistence.

Důsledky přesahující cíl téhle genetické manipulace nikdo nepředvídal. Jejich rozhodnutí se zdála naprosto rozumná, přestože poznamenaná zoufalstvím.

* * *

Amandinu elektrickou signaturu, pohybující se unikátní skladbu elektrických nábojů spojených s ní, ucítil Vincent dřív, než otevřela dveře. Touhle úrovní rozlišení, schopností rozeznat od sebe osoby pouze za pomoci elektrického smyslu, byl mezi *Homo indis* nadán pouze Vincent.

Amanda vklouzla dovnitř a on si uvědomil, že jeho opovržení stoupá stejně jako snídaně, kterou snědl před hodinou. Už od dětství ji sledoval, jak se zoufale plácá v každém školním předmětu. Měla prázdnou hlavu a nedocházel jí hlubší smysl téměř žádného rozhovoru, který s ní kdy vedl. Ale byla tady, a to ze stejného důvodu jako on – dožila se dospělosti. I to málo hrdosti na své schopnosti a na svou roli v komunitě, které pociťoval, v její přítomnosti vyprchávalo.

„Dobré ráno, Vincente,“ pozdravila neuhlazenými elektrickými echy. Její řeč byla atonální. Zcela jí scházely hudební modulace, které on používal k odlišení jemných odstínů i těch nejnedbalejších prohlášení. „Jak dlouho už jsi vzhůru?“

„Ani ne hodinu.“

„Je to zvláštní pocit být takhle hluboko, konečně být pryč z domova.“

Neřekla nic, proti čemu by mohl něco namítat, ale její přítomnost mu i tak vadila.

„Taky to tak cítíš, Vincente?“

Opovržení vykypělo. Věděla, že ji stěží snáší, přesto stále vyžadovala, aby jí všechno potvrdil, on nebo kdokoli jiný. Byla skořápkou osobnosti, která čekala na definování, ohodnocení a přidělení role. Představoval si, že ji ponechají měsíce nebo roky někde samotnou. Tak dlouhou dobu, jaká jen bude zapotřebí ke zformování její identity. Zoufale chtěl, aby se stala někým, koho by mohl respektovat. Nepromluvil, ale odplaval od ní pryč směrem k laboratoři. Vydala se za ním, přesně jak čekal.

* * *

V rozmnožování se zlepšovali. Než zemřel poslední *Homo sapiens*, osídlili *Homo indis* oceánské pobřeží a kalná ústí řek. Ovládli technické dovednosti svých mrtvých předků. Každá generace pozměnila tu další v závodech s časem, aby se rozšířili do